

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ
ΧΑΛΤΑ ΔΟΡΟΣ
1845 - 1926

-1-

Ο Παναγιώτης Χριστοφίδης γεννήθηκε στην Αγία Φύλα Λεμεσού το 1845 ένα μικρό χωρίο βορείως της Λεμεσού. Ο πατέρας του ονομαζόταν Γιάγκος και η μητέρα του Καλλιόπη. Ο πατέρας του Γιάγκος γεννήθηκε στη Λάρνακα περίπου το 1818 το δε επάγγελμα του ήτο πελεκάνος. Έφθασε στη Λεμεσό και εργάζετο ως Πελεκάνος στην υπό ανέγερση παλιά εκκλησιά της Καθολικής, και παντρεύτηκε την Καλλιόπη από την Αγία Φύλα, το 1840 και απέκτησαν 3 παιδιά τον Παναγιώτη (1845), τον Χαράλαμπο (1848) και την Άννα (1851).

Ο Παναγιώτης,

Μικρός, έφυγε για την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου για μια καλύτερη τύχη. Εκεί έμαθε την τέχνη της κομμωτικής αφού διεύθυνε δικό του κουρείο για άντρες και κομμωτήριο για γυναίκες.

Στην Αλεξάνδρεια ο Παναγιώτης Χριστοφίδης εκτός της τέχνης της κομμωτικής, έμαθε και την τέχνη του πρακτικού γιατρού, δηλαδή έγινε πρακτικός οδοντογιατρός και παθολόγος με μεγάλη φήμη στην Αλεξάνδρεια, αφού έσωσε πολλές ζωές. Επίσης υπήρξε και παρασκευαστής φαρμάκων. Αντίγραφα από τις πρακτικές του συμβουλές υπάρχουν σήμερα στη βιβλιοθήκη του εγγονού του Παναγιώτη Μανδαλιού, γιου από την κόρη του Καλλιόπη. Ένα άλλο χόμπυ που ανέπτυξε ο Παναγιώτης Χριστοφίδης στην Αλεξάνδρεια ήτο η ιστορία και αρχαιολογία που μαθήτευσε κοντά σε ένα πλούσιο γιατρό και αρχαιολόγο ονόματι Φουάτ. Από πληροφορίες του οικογενειακού περιβάλλοντος τα βράδια εγίνονται και εκσκαφές μνημάτων προς ανεύρεση αρχαίων αντικειμένων.

Μετά την απελευθέρωση της Κύπρου από τους Τούρκους το 1878 και αφού ο κόσμος άρχισε να αναπνέει τον αέρα της ελευθερίας, όπως νόμιζε, αφού η τουρκική κυριαρχία στη νήσο υπήρξε χειρότερη και από την ίδια τη σκλαβιά, σταδιακά, πολλοί επέστρεψαν στον τόπο τους για να δημιουργήσουν κάτι δικό τους.

Έτσι περίπου το 1890 ο Παναγιώτης επαναπατρίστηκε και λειτούργησε το δικό του κουρείο – κομμωτήριο – ιατρείο, απέναντι από το παλιό λιμάνι της πόλης. Το

κουρείο – κομμωτήριο – ιατρείο αργότερα μεταφέρθηκε στην διασταύρωση Ανεξαρτησίας και Αγίου Ανδρέου. Το κατάστημα του χωρίζετο από ένα παραβάν όπου ήτο το κουρείο και το πρακτικό ιατρείο – φαρμακείο. (Ιδέ βιβλίο του Κώστα Πηλαβάκη «Η Λεμεσός σ' άλλους καιρούς», σελ. αρ. 245 και βιβλίο Κίμωνα Χαραλαμπίδη «Αυτοί που έκτισαν το χθες» σελ. αρ. 292.

Ως πρακτικός γιατρός και φαρμακο-παρασκευαστής ο Παναγιώτης Χριστοφίδης συνεργάστηκε στενά με τον εθνικό μας ποιητή Βασίλη Μιχαηλίδη ο οποίος εκείνο τον καιρό υπήρξε ο φαρμακοποιός του νοσοκομείου Λεμεσού. Επίσης βοηθούσε και στο ιατρείο – χειρουργείο του νεοαφιχθέντος επιστήμονα γιατρού χειρουργού Σωκράτη Τορναρίτη ο οποίος του έμαθε την χρήση των βιταμινών. Στο σπίτι του διατηρούσε μικρή βιβλιοθήκη με ιστορικά, αρχαιολογικά και ιατρικά έργα.

Το κουρείο – ιατρείο του Παναγιώτη Χριστοφίδη άρχισε να γίνεται και κέντρο κοινωνικών πολιτικών συζητήσεων. Είναι γνωστό ότι από τα κουρεία, τις ταβέρνες και τις μπακαλοταβέρνες της εποχής, ξεκινούσαν και οι τραγουδιστές και τραγουδούσαν στους σκονισμένους και σκονεινούς δρόμους της πόλης. Οι τραγουδιστές της εποχής στις αρχές του 20^{ου} αιώνα είναι οι σημερινοί κανταδόροι που συνεχίζουν για 130 χρόνια αυτή την παράδοση. Ο κουρέας και πρακτικός γιατρός Παν. Χριστοφίδης διέθεται και ωραία φωνή.

Ο Παναγιώτης Χριστοφίδης παντρεύτηκε την Μαρίτσα Κωνσταντή από το Τραχώνι της Λεμεσού μικρότερη του κατά πολλά χρόνια και κατά πολλά χρόνια και εγκαταστάθηκαν στην ιδιόκτητη κατοικία του Π. Χριστοφίδη στον οδό Όθωνος και Αμαλίας αρ. 7 στη Λεμεσό. Απέκτησαν 7 παιδιά τον Γιάγκο (1901) τον Δημήτρη (1903), την Καλλιόπη (1906), τον Κώστα (1909), την Λάλλα (1916), τον Λάζαρο (1918) και τον Πάρη (1920).

Από το οικογενειακό του περιβάλλον γνωρίζω καλά ότι υπήρξε λάτρης του ποτού, της καλής παρέας και της καλής ταβέρνας. Τραγουδούσε μαζί μ' άλλους, όπως μου είπε η γυναίκα του Μαρίτσα σε γραπτή και ενυπόγραφη κατάθεση της. Υπήρξε γνήσιος κανταδόρος της εποχής του και ένας συνδετικός κρίκος των παλιών τραγουδιστών που σήμερα ονομάζονται Λεμεσιανοί κανταδόροι.

14
1977